

Handläggare

Ulrika Bengtsson (ubd002)

Fastställare

Anders Sylvan (asn130)

Gäller för

Regiongemensamt

Dokumenttyp

Riktlinje

Giltigt till och med

2021-09-05

Granskare

Hans Boman (hbn007)

Fastställt

2019-03-07

Reviderat

2020-03-05

Dokumentnr / Version

378979 / Version 2

Processägare**Ytterligare information**

Ersätter dokument 242541

Övergripande beredskapsplan vid pandemisk influensa

Denna beredskapsplan är kopplad till:

Regional kris och katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Västernorrland

<https://intranat.rvn.se/globalassets/platina/132212>

Det finns olika typer av influensavirus och ett exempel på högpatoget virus är A(H5N1), fågelinfluensan. Den senaste pandemin, den s.k. svininfluensan, inträffade år 2009–2010 och orsakades av ett virus som fick beteckningen influensa A(H1N1)pdm09.

Nya varianter av virus kan leda till en världsomfattande influensaepidemi där effekterna på samhället kan bli dramatiska.

Tidigare erfarenheter från pandemier under 1900-talet, Spanska sjukan (1918–20), Asiaten (1957–58) och Hongkong (1968–69) talar för att alla samhällssektorer kan drabbas av en pandemi i form av bl.a. platsbrist inom vården och en omfattande sjukfrånvaro bland de anställda.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

ANSVAR SOMRÅDEN FÖR MYNDIGHETER/ORGANISATIONER	3
SAMMANFATTNING AV ANSVAR SOMRÅDEN	4
TABELL 1 FÖR MYNDIGHETER/ORGANISATIONER VID PANDEMISK INFLUENSA I VÄSTERNORRLAND.....	4
HANTERING OCH ANSVARSFÖRDELNING VID EN NY MÖJLIG PANDEMI.....	6
TABELL 2 AKTIVITETER SOM KAN PÅBÖRJAS VID INDIKATIONER PÅ ÖKAD RISK FÖR EN NY PANDEMI	7
TABELL 3 AKTIVITETER SOM KAN PÅBÖRJAS NÄR EN PANDEMI SPRIDS ÖVER VÄRLDEN	8
VACCINANVÄNDNING.....	8
ANVÄNDNING AV ANTIVIRALA LÄKEMEDEL VID INFLUENSAPANDEMI	9
SMITTVÄGAR, SYMTOM OCH BEHANDLING	10
HYGIENRUTINER INOM SJUKVÅRDEN	11
HYGIENRÅD ATT TILLÄMPA I SAMHÄLLET	12

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

Ansvarsområden för myndigheter/organisationer

Varje myndighet/organisation har ansvar för pandemiplanering inom sitt verksamhetsområde.

Smittskyddsläkaren beslutar om beredskapslägen (**stabs-**, **förstärknings-** eller **katastrofläge**, se *Regional kris och katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Västernorrland*) utifrån epidemins olika faser. Hantering och ansvarsfördelning vid en ny möjlig pandemi, se tabell 2 och 3.

Beredskapsläget kan över tid variera geografiskt inom länet. Smittskyddsläkaren bedömer beredskapsläget och beslutar om beredskapsplanens ikraftträdande. Smittskyddsläkaren meddelar Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL)/Tjänsteman i beredskap (TiB) vid eventuell beredskapshöjning.

Samverkan med t.ex. primärkommuner och myndigheter söks för att begränsa spridningen av smittsam sjukdom.

Sjukhusen och primärvården kommer att vara överbelastade. En stor del av vårdpersonalen kommer att vara borta från arbetet p.g.a. sjukdom. Tillgången på vaccin och antivirala läkemedel kan vara begränsad. De största problemen kommer att vara under en tidsperiod på 6–8 veckor. En andra pandemivåg kan komma att uppträda inom 3–9 månader efter första vågen.

Psykosocial katastrofledning, PKL, finns inom Regionen. Motsvarande organisation inom kommunerna är POSOM (Psykiskt och socialt omhändertagande).

Samordning av information till allmänheten sker via uppbyggt informationsnätverk mellan region, kommun och länsstyrelse.

Sammanfattning av ansvarsområden

Tabell 1 För myndigheter/organisationer vid pandemisk influensa i Västernorrland.

Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL)	RSSL består av: Ordinarie ledamöter Smittskyddsläkare Samverkan kan sökas med: Länsveterinär Länsstyrelse Representant från primärkommun Krisledningsnämnd vid extraordinär händelse Lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL) vid Länssjukhuset Sundsvall-Härnösand, Sollefteå sjukhus och Örnsköldsviks sjukhus RSSL har överblick över situationen i länet, samordnar insatser samt har mandat att ta beslut om omfördelning av resurser.
Region Västernorrland Smittskyddsläkare, *Se resp. rubrik	Följer influensapandemins olika faser, tabell 2. Smittskyddsläkaren meddelar RSSL/TiB vid eventuell beredskapshöjning. Förmedlar regional, nationell och internationell information. Nationell återrapportering om sjuklighet och vaccinationstäckning i länet, *Information och övervakning *Vaccin användning *Antivirala läkemedel Följer Folkhälsomyndigheten (FOHM) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) prioritering avseende vaccination och distribution av antivirala läkemedel

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

Länsstyrelsen Västernorrland (Se även Länsstyrelsens pandemiplan)	Vid behov representant i Regionens RSSL. Samordningsansvar för information i länet. Planerar resurser från frivilligorganisationer. Identifierar samhällsviktig verksamhet för att kunna fördela en begränsad resurs under en pandemi.
Kommuner i Västernorrland (Se även respektive kommuns Pandemiplan)	Vid behov representant i Regionens RSSL. Samordning av information. Ger nödvändig utbildning till personal samt tillhandahåller den rekommenderade skyddsutrustningen enl. Arbetsmiljöverkets föreskrifter, AFS 2018:4. Planerar personal för ökad belastning och hög sjukfrånvaro. Identifierar samhällsviktig verksamhet för att kunna fördela en begränsad resurs under en pandemi. Omhändertagande av avlidna.
Region Västernorrland (Ej smittskyddsläkare, se ovan)	Regionens beredskapschef ingår i RSSL Regionledningsförvaltningen (RLF), Kommunikation ingår i Informationsnätverket som är representerat i RSSL. Samordnar information. Kan hänvisa till relevanta dokument.
Region Västernorrland Vårdhygien	Informerar om gällande rutiner och rekommenderad skyddsutrustning inom sjukvården, se Hygienrutiner inom sjukvården.
Region Västernorrland Specialistvården	Se förvaltningens katastrofmedicinska plan och pandemiplan. Planerar för omställning av sjukvården till att omfatta "mycket akut" sjukvård. Planerar personal för ökad belastning och hög sjukfrånvaro. Ger nödvändig utbildning till personal samt tillhandahåller den rekommenderade skyddsutrustningen enl. AFS 2018:4. Planerar för separata vårdavdelningar för isolering av influensasjuka. Ca 120 vårdplatser i länet kan behövas under 6 veckor, vilket dessutom kan behöva fördubblas under en del av perioden. Ca 30 respiratorplatser kan komma att behövas i länet.
Region Västernorrland Primärvården	Omfördelar vårdresurser till det ökade behovet av hembesök. I Region Västernorrland beräknas ca 80 hembesöksgrupper behövas. Organiserar öppna mottagningar (febermottagningar) i isolerade lokaler. Utför massvaccination. Planerar personal för ökad belastning och hög sjukfrånvaro.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

	Utökad telefonrådgivning.
Region Västernorrland Laboratoriemedicin Västernorrland	Inventerar laboratorieresurser. Definierar prioriterade prover. Inför ev. utökad dygnet-runt-service. Inför snabbt ev. nya provanalyser.

Att läsa:

Pandemiberedskap

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/>

Planering för Kommunikation vid en pandemisk influensa

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/p/planering-for-kommunikation-vid-en-pandemisk-influensa-/>

Hantering och ansvarsfördelning vid en ny möjlig pandemi

Det går inte att veta när nästa pandemi inträffar. Tecken på att en ny möjlig pandemi är på väg kan komma från nationella eller internationella övervaknings- och larmsystem. Eftersom så många faktorer är osäkra till en början och dessutom kan förändras behöver man utgå från principen om flexibel hantering med möjlighet att ompröva beslut och anpassa åtgärder utifrån nya förutsättningar. I övervakningen av den aktuella influensan kan mål och metoder skilja sig åt beroende på om pandemins kulmen kommer tidigt eller sent i Sverige i förhållande till den globala utvecklingen. Även inriktningen på åtgärderna kommer att avgöras av i vilket skede vi befinner oss nationellt¹.

¹ Planering för beredskap mot pandemisk influensa. Stockholm: Folkhälsomyndigheten, 2015. Art.nr. 15106

Dokumenttyp
RiktlinjeFastställt
2019-03-07Reviderat
2020-03-05Giltigt till och med
2021-09-05Dokumentnr / Version
378979 / Version 2

Tabell 2 Aktiviteter som kan påbörjas vid indikationer på ökad risk för en ny pandemi

Förstadier till pandemin

FOHM bör sammankalla Nationella pandemigruppen (NPG) till möte och anordna telefonkonferens med smittskyddsläkarna för information om läget och diskussion om fortsatt hantering.
FOHM kan utarbeta preliminära riktlinjer för hur antivirala läkemedel och vaccin ska användas utifrån befintliga epidemiologiska data om den nya virustypen.
FOHM kan sammanställa och tillhandahålla epidemiologiska data.
Smittskyddsläkare och Regionen planerar för användning av vaccin och antivirala läkemedel samt provtagning och hantering av smittade patienter anpassas efter de preliminära riktlinjerna.
Kommunikationssamordningen kan initieras av Folkhälsomyndigheten och kommunikationsinsatser planeras och genomförs utifrån den aktuella situationen.
Nationella aktörer tar fram och uppdaterar frågor och svar till allmänheten för att använda på bland annat den gemensamma webbportalen https://www.krisinformation.se/ och en gemensam telefonupplysning.
Samtliga aktörer ser vid behov över sin verksamhets uthållighet och sin pandemiplanering. Det innebär t.ex. uppdatering av kontinuitets- och förvaltningsplaner samt information till berörda verksamheter.
Samverkan inklusive kommunikationssamverkan kan starta mellan Region, Länsstyrelse och kommun samt övriga lokala eller regionala aktörer (polis och räddningstjänst).

Tabell 3 Aktiviteter som kan påbörjas när en pandemi sprids över världen

Under pandemin

	Pandemiplan hos alla aktörer på alla nivåer aktiveras.
	Beredskapslagrade antivirala läkemedel och omsättningslagrade antibiotika görs tillgängliga för rekvisition.
	Regionen inleder en eventuell vaccinationskampanj. FOHM följer vaccinationstäckningen.
	Läkemedelsverket påbörjar en ökad monitorering av vacciner som används.
	Läkemedelsverket övervakar biverkningsrapporteringar från antivirala läkemedel och vaccin.
	MSB bevakar och bedömer de konsekvenser som drabbar samhället och specifikt samhällsviktiga verksamheter.

Även under denna fas är det viktigt att kontinuerligt följa utvecklingen för att göra återkommande analyser och riskbedömningar och att ha en beredskap för att snabbt kunna anpassa åtgärderna².

Vaccin användning

Vaccinationsrekommendationerna vid en influensapandemi kommer av flera skäl att skilja sig väsentligt från dem som tillämpas under normala influensasäsonger, bl.a. genom att:

- Tillgång av influensavaccin kan komma att vara begränsad.
- En ny virusstam kan betyda att andra grupper i samhället än normalt löper en större risk att drabbas av allvarlig sjukdom och av det skälet behöver prioriteras för vaccination.

Smittskyddsläkaren skall i samarbete med Primärvården göra en vaccinationsplan för länet, som:

- Skall bygga på centrala direktiv för vaccin användning.
- Kan komma att behöva revideras beroende på epidemins förlopp och tillgång på vaccin.

Det vaccin som kommer att utvecklas för en pandemisk virusstam kommer att skilja sig från säsongsinfluensavaccin. Åtminstone för vissa grupper kommer det sannolikt att behövas två vaccindoser för att uppnå en skyddande effekt. Intervallet mellan dessa vaccinationer kommer då att vara åtminstone några veckor. Det kommer att krävas en logistik för administration och system för rapportering av vaccinationstäckning samt biverkningar.

² Planering för beredskap mot pandemisk influensa. Stockholm: Folkhälsomyndigheten, 2015. Art.nr. 15106

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

- FOHM, *Pandemivaccin*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/pandemivaccin/>

Användning av antivirala läkemedel vid influensapandemi

Samtliga tillgängliga antivirala läkemedel har en dokumenterad effekt mot influensa, såväl vid behandling av redan sjuk som vid bruk i förebyggande syfte. Smittskyddsläkaren i samverkan med RSSL kommer att prioritera, utifrån nationella riktlinjer, användningen av vaccin och antivirala läkemedel till anställda inom sjukvården. Även riktad postexpositionsprofylax eller behandling i tidigt skede, speciellt till grupper med hög risk för komplikation eller allvarligt förlopp. Den 1 juli 2015 övergick ansvaret för beredskapslagren av antiviraler samt säkerhetslagren av antibiotika från Socialstyrelsen (SoS) till FOHM. I dokumentet beskrivs vilka läkemedel FOHM har i beredskapslager eller har försörjningsuppdrag för, samt hur dessa kan rekvireras. Ett stöd för planeringen av lokal eller regional hantering av läkemedel under en pandemi ingår.

- FOHM, *Smittskyddsläkemedel i beredskapslager-tillgång och tillgänglighet*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/krisberedskap/smittyddslakemedel-i-beredskapslager>

Information

Allmän information och kommunikation av specifika budskap till allmänheten kommer att vara viktiga under en pandemi.

Informationen till allmänheten skall förmedlas genom det nätverk som finns uppbyggt mellan kommuner, Region och Länsstyrelsen i Västernorrlands län. I RSSL skall representant från nätverket finnas med. Länsstyrelsen har ett samordningsansvar i länet.

Smittskyddsläkaren förmedlar nationell och internationell information till representant för nätverket.

Övervakning av influensasjukligheten

Influensa A och influensa B är anmälningspliktiga enligt smittskyddslagen (SML 2004:168) men endast för laboratoriet. Därigenom får smittskyddsläkaren och FOHM information om alla laboratorieverifierade fall.

Rapportsystem från sjukhusen över nyinsjuknade, beläggning och IVA-vårdade för influensa får upprättas, som rapporterar till smittskyddsläkaren som i sin tur informerar RSSL vid behov.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

Rapportering av vaccinationstäckning och biverkningar

Vaccinerande enheter måste rapportera uppgifter om antalet utförda vaccinationer till smittskyddsläkaren. Eventuella vaccinationsbiverkningar rapporteras enligt sedvanliga rutiner.

Smittvägar, symtom och behandling

Smittämnet, influensaviruset, finns hos den sjuke i svalget och sprids till andra främst som fin, luftburen droppsmitta men även genom kontakt. Vid hostning och nysning vid normala rums- och ventilationsförhållanden har dessa luftburna droppar dock begränsad spridning i rummet och når 1–2 meter från personen. Smittsamheten är mycket stor. Inkubationstiden är kort, 1–3 dygn.

Symtom

Influensa börjar ofta akut med frossa, snabbt stigande feber (ofta upp över 40°C), allmän muskelvärk, huvudvärk och därefter tilltagande symtom från luftvägarna, främst hosta. Ibland, och mest hos barn, förekommer symtom från mag- och tarmkanalen som kräkningar och diarré. Efter några dagar brukar tillståndet ge med sig och de flesta har tillfrisknat efter ca. 1 vecka. Sjukdomsbilden är ofta lindrigare än så och kan mer likna en vanlig förkylning.

Hos vuxna och äldre är det ganska vanligt med en komplicerande lunginflammation, orsakad av bakterier som finns inom luftvägarna normalt, t.ex. pneumokocker. Det är dessa sekundära lunginflammationer som är den främsta orsaken till överdödligheten hos äldre personer i anslutning till influensa.

En annan, sällsynt men allvarlig komplikation, som drabbar alla åldrar, är den specifika lunginflammation som orsakas av virus i sig. Tillståndet kan kräva respiratorvård. Små barn kan ibland drabbas av krupp som komplikation.

En framtida pandemisk influensa kan tänkas ha en symtombild som avviker från den ovan beskrivna i större eller mindre utsträckning.

Behandling

Behandlingen vid influensa är främst "symtomatisk", d.v.s. riktas mot patientens symtom. Antivirala medel finns som kan ges i vissa situationer (bör ges tidigt i sjukdomsförloppet) och även användas som profylax. En bakteriell komplikation behandlas med antibiotika.

Diagnosen ställs vanligen utifrån klinisk bild och epidemiologi. Influensavirus kan laboratoriemässigt lätt påvisas från svalget (nasofarynx).

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

Hygienrutiner inom sjukvården

God vårdhygienisk arbetsmiljöpraxis (AFS 2018:4) skall tillämpas vid vård- och omsorgsarbete.

Basala hygienrutiner ska tillämpas för att förhindra direkt och indirekt smittspridning.

- SOSFS 2015:10 *Basal hygien i vård och omsorg*
<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2015/2015-5-10>
- Vårdhygiens dokument, *Influensa - Vårdhygienisk riktlinje*
<https://www.rvn.se/sv/For-vardgivare/Vardhygien/Dokument-smittskydd-och-vardhygien/>

Som skydd mot droppsmitta kan vårdpersonalen i vissa fall använda munskydd av klass I R eller II R (enl. SS-EN 14683) vid patientnära arbete. Skyddet fungerar då som dropp- och stänkskydd, men skyddar inte mot luftburen smitta. I situationer där risk för luftburen smitta är förhöjd kan andningsskydd komma i fråga. Andningsskydd av typ FFP3 eller FFP2 skyddar personalen mot att andas in små droppar eller droppkärnor.

Vårdlokaler

Vårdlokaler ska hålla en god hygienisk standard och lokalens användning avgör städfrekvensen. Vid utbrott av pandemisk influensa måste ställning tas till om städfrekvensen ska utökas.

- *Städning av vårdlokaler (SIV)*
<http://www.sfvh.se/stadning-av-varldokaler-siv>

Vårdform

Patienten bör vårdas på enkelrum med stängd dörr, flera patienter med influensa kan vårdas i samma vårdrum.

Väntrum på akutmottagning, primärvårdsmottagning eller annan öppen mottagning medför en ökad risk för spridning av smitta mellan patienter. Tillgång till handdesinfektion minskar risken för smittspridning.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2019-03-07	2020-03-05	2021-09-05	378979 / Version 2

Hygienråd att tillämpa i samhället

Influensa är höggradigt smittsamt.

För att minska risken för smitta bör man undvika handslag, vistelse på platser där mycket folk samlas. Både direkt och indirekt smittöverföring minskar med en god handhygien.

En god "hosthygien" minskar risken för smittspridning. Hostande och nysande personer bör uppmanas att hosta i en pappersnäsduk för att hindra spridning av smitta via droppar.

Ickemedicinska åtgärder för att begränsa smittspridning vid en pandemi

Beträffande informationsinsatser, som är en viktig del i att förhindra smittspridning, se separat informationsplan.

- *Stängning av skolor diskuteras i:*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/>

Relaterad information

[Influensa-Vårdhygienisk riktlinje RVN](#)

[Krisberedskapsplan RVN](#)

[Krisinformation](#)

[Pandemiberedskap FOHM](#)

[Smittrisker Afs 2018:4](#)

[Smittskyddsläkemedel i beredskapslager](#)